

Šeima -
Amoris Laetitia
2021 - 2022 metai

„Meilės džiaugsmo šeimoje“ metai

Piligriminis žygis šeimoms (su vaikais) Istorinis maršrutas Kaišiadorys – Guronys

Šeimų keliai: Teminis maršrutas Nr. 3 Kaišiadorys – Guronys. 11,5 km

1. Kaišiadorių geležinkelio stotis pradėjo veikti 1871 m. rugsėjo 4 d. Peterburgo-Varšuvos ir Liepojos geležinkelių sandūroje. Geležinkelio nutiesimas didžiąja dalimi įtakojo Kaišiadorių augimą. Stotis svarbi ne tik Kaišiadorių, bet ir visai Lietuvos istorijai. Būtent iš čia 1919 m. liepos 6 d. į Radviliškį išvyko pirmasis nepriklausomos Lietuvos traukinys. Keleiviams skirtas pastatas stovi toje pačioje vietoje, kur ir buvo pastatytas, nors 1944 m. liepos mėnesį per bombardavimą senasis pastatas sudegė. Atstatytas po Antrojo pasaulinio karo.

2. Kaišiadorių dvarvietė. (Chošėidorava). Šioje vietoje jau XVI a. buvo totoriui Chašaidarui priklausęs dvaras. Būtent šio totoriaus vardas tapo Kaišiadorių miesto pavadinimo pagrindu – minint vietovę Chašaidorova 1590 m. prasideda Kaišiadorių miesto vardo istorija. Šiuo metu dvaro rūmų teritorija privati.

3. Geležinkelio viadukas. Pastatytas 1860 m. tiesiant geležinkelio liniją nuo Vilniaus per Lentvarį iki Virbalio (dabartinių Kybartų). Viadukas yra kelyje 1827 Kiemeliai-Gudiena. Statinio ilgis 12,7 m., plotis – 4,4 m.

4. Partizanų koplyčia Kaišiadorių kapinėse. Pirmiausia 1990 m. spalio 6 d. kapinėse buvo palaidoti jau minėtose Kaišiadorių kaimo žvyrduobėse rastų partizanų palaikai. 1991 m. rugpjūčio 17 d. šalia palaidoti 1947 m. vasario 4 d. Krasnasėlio kaime žuvusių ir užkastų Žiežmarių žydų kapinėse, 8 žuvusių partizanų palaikai. Vėliau pradėta įgyvendinti idėja šioje vietoje pastatyti paminklą visiems partizanams, gimusiems, gyvenusiems, kovojusiems ir žuvusiems Kaišiadorių rajone. Koplyčią, kurios statyba prasidėjo 1993 m., suprojektavo kaišiadorielis architektas Stasys Petrauskas. Skulptūras sukūrė Audronė Skarbaliūtė iš Pravieniškių, vitražus – kraštietis, nuo Žiežmarių kilęs profesorius Kazys Morkūnas. 1998 m. rugpjūčio 23 d. koplyčią pašventino buvęs politinis kalinys, Kaišiadorių vyskupijos kancleris, prelatas Jonas Jonys. Juodo granito plokštėse, įmontuotose koplyčios sienose, įrašytos 358 partizanų pavardės.

5. Kaišiadorių senosiose žydų kapinėse šiuo metu išlikę tik keli paminkliniai akmenys. Vieno paminklo įrašas ryškesnis, kitų raidės nudaužytos. Dalis žydų kapų paminklinių akmenų tuometinės valdžios nurodymu panaudoti statant rajono vidaus reikalų skyrių (XX a. 8-ajame dešimtmetyje). Pokario metais žmonės iš žydų kapų kalnelio imdavo statyboms žvyrą, kasdavo ir molį, tinkantį plytų gamybai.

6. Kriaučiškių ežeras arba Kriaučiškių tvenkinys. Ant Verdazos upelio buvo pastatytas malūnas, o upelį užtvenkus buvo suformuotas Kriaučiškių tvenkinys, minėtas dar 1897 metais.

7. Kriaučiškių kaimas ir palivarkas (dvaro dalis). Kaimas žinomas nuo 1795 m. Tuomet jis priklausė Romerių valdytam Vladikiškių dvarui.

8. Romerava arba Pasiekai. Pavadinimas asmenvardinės kilmės ir aiškiai nurodo, kam dvaras priklausė. Žinoma, kad 1885 m. Romeravos palivarkas sudarė atskirą ūkinį Kaišiadorių dvaro vienetą. Vietos gyventojai 1916 m. pasisakė už lietuviškas pamaldas Kaišiadorių bažnyčioje. 1919 m. balandžio pradžioje vykusiose kovose tarp Lietuvos savanorių ir Sovietų Rusijos kariuomenės minimas Romorovo dvaras. Jo apylinkėse buvo fronto linija tarp kariavusių pusių. 1927 m. Romeravos dvaro ir dalies Kriaučiškių palivarko žemių teritorijoje susikūrė Tarpumiškio kaimas. Jame nuo 1929 m. gyveno savanoris Jonas Jacinas, gimęs Dalinonių kaime.

9. Strošiūnų kraštovaizdžio draustinis. Jis įsteigtas 1992 m. siekiant išsaugoti ypač išraiškingą unikalios ir stipriai eroduotos moreninės pakilumos kraštovaizdį. Jis apaugęs miškais, apjuostas dideliais tarpumiškio plotais. Draustinis apima net 3138 ha plotą. Draustinio statusas - valstybinis. Kaišiadoriečiams jis geriau žinomas kaip Strošiūnų šilas.

Netoliese yra Gerų vakarų kaimas. Pirmieji duomenys apie kaimą siekia 1795 metus. Tuomet jis priklausė Rasavos palivarkui, kurio centras buvo kitoje Žaslių ežero pusėje. Stovėjo jame dvi trobos, turėjusios 10 gyventojų. 1860 m. gyveno 17 gyventojų katalikų, XIX a. pabaigoje – 21 gyventojas. Paskutiniai duomenys pateikti 2000 metais. Nurodoma, kad yra 2 sodybos ir 9 gyventojai.

10. Dalinonys. Pirmą kartą kaimas paminėtas 1742 m. Žaslių parapijos krikšto knygoje. Tuokart jis parašytas Danilonys. 1775 m. minimas Dalinonių dvaras, vėliau – palivarkas, dvaro dalis. XVIII a. kaime veikė vandens malūnas. 1897 m. neminimas palivarkas, bet minimi du kaimai: Danilonių I ir Danilonių II kaimas. Juose gyvena 75 gyventojai. Vykdamas Lietuvos Žemės reformą 1934 m. Dalinonys išskirstyti į vienkiemius. 1947 m. gyvena 99 gyventojai, 1957-58 mokslo metų pradžioje vietos pradžios mokykloje mokosi 28 mokiniai. Vėliau mokykla buvo uždaryta. 2011 m. kaime buvo 16 gyventojų.

11. Guronys yra išskirtinis kaimas: čia šalia viena kitos iki mūsų dienų gyvuoja dvi skirtingos kultūros – pagoniškoji ir krikščioniškoji, čia ir legendos apie Žaslius ir Pajautą žinomos. Šalia dviejų legendomis apipintų alkakalnių – Kiškių bažnyčios ir Zvaninyčios - stovėjo būsimąjį kardinolo namai. Nors alkakalniai dar išlikę, bet sodybos, per kurias slenkstį kiekvieną rytą perlipdavo Vincentas, mes jau nebepamatysime. Jos vietoje į dangų kyla koplyčia, ją aplinkui supa dar penkios mažesnės koplytėlės. 2002 m. popiežiui Jonui Pauliui II į rožinio maldą įtraukus šviesos slėpinį, Guronyse pradėtas kurti kelias. Kardinolas labai mėgo rožinio maldą, jo atminimui čia atsirado ne tik slėpinių kelias, tačiau ir rekolekcijų namai su rožinio ekspozicija. Kelio architektas šiais metais vienuoliktuoju Kaišiadorių garbės piliečiu tapęs architektas Stasys Petrauskas bei dailininkas ir skulptorius profesorius Antanas Kmieliauskas.

Lankydamiesi kardinolo gimtinėje galėsite prisiminti ar susipažinti su reikšmingiausiais Lietuvos istorijos faktais bei asmenybėmis. Faktus ir asmenybes rasite išrašytus ir nutapytus ant koplyčios ir mažųjų koplytelių.

Apie kardinolą galima paskaityti jo amžininkų atsiminimų, bet visur matysime tai, kas žmogui svarbiausia – dvasingumą.

Antrojo lietuvių kardinolo šūkis „Padaryk mane gerumo ženklą“ atspindi jo ilgą ir prasmingą gyvenimą. Ne veltui 2021 metus Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė kardinolo Vincento Sladkevičiaus metais.

Parengė Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras

Gidas Aurelijus Balčiūnas

turizmas.kaisiadorys@gmail.com

<https://turizmas.kaisiadorys.lt/marsrutai-seimoms/>